Poštnina plačana v gotovini. Leto LX. štev. 90. V Ljubljani, v petek 22. aprila 1927. Cena Din 1·—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Italija na poti k iztreznenju?

Strah pred Društvom narodov

Predčasni sestanek Sveta DN. — Napetost med Londonom in Rimom. — Uspešna akcija Jugoslavije v inozemstvu. — Rezerviranost italijanskega tiska.

— **Berlin,** 21. aprila. Tukajšnji politični in diplomatski krogi zelo resno presojajo spor med Jugoslavijo in Italijo. Računajo z možnostjo, da bo Svet Društva narodov sklican še pred rednim zasedanjem meseca julija, da razpravlja o tem sporu. Znana izjava Mussolinija, da Italija ne bo dopustila nikake diskusije o tiranskem paktu, je položaj po sodbi tukajšnjih krogov v znatni meri poostrila. V diplomatskih krogih se poudarja, da vlada zlasti v Londonu veliko nezadovoljstvo nad postopanjem Italije in naglašajo, da se lahko govori o konfliktu med Londonom in Rimom. Podčrtava se, da je včerajšnji članek »Timesov«, ki znači pravi afront proti Italiji, očividno inspiriran od angleške vlade. Splošno se računa s tem, da bo Jugoslavija zahtevala intervencijo Društva narodov, kateri se tudi Italija ne bo mogla izogniti.

— *Ženeva,* 21. aprila. V tukajšnjih diplomatskih krogih se presoja konflikt med Jugoslavijo in Italijo zelo resno. Splošno se naglaša, da je brezobzirno postopanje Italije zlasti v zadnjem času konflikt še bolj poostrilo, tako da je malone onemogočen vsak direktni sporazum med Beogradom in Rimom. Med angleškim in francoskim zunanjim ministrom so se vršili zadnje dni v tej zadevi živahni razgovori. Kakor se doznava v poučenih krogih, je bil med Anglijo in Francijo dosežen sporazum, da bosta nastopali ločeno, in sicer tako, da bo Francija svarila Jugoslavijo pred neoportunimi koraki dočim bo Anglija izvajala pritisk v Rimu, da Mussolini prekliče svoj brutalni komunike in tako zopet ustvari možnost direktnih pogajanj.

— **Pariz,** 21. aprila. V tukajšnjih političnih krogih se pojavlja radi napetosti med Jugoslavijo in Italijo vedno večje vznemirjenje. Splošno se naglaša, da Anglija doslej ni dovolj energično nastopila v Rimu, da bi preprečila italijansko izzivalno kampanjo. Francija je s svoje strani storila vse, kar je bilo v njenih očeh, pa tudi od Jugoslavije ni mogoče zahtevati večje popustljivosti, kakor jo je pokazala že doslej. Vsi listi se še vedno obširno bavijo s konfliktom in naglašajo, da je dolžnost vse kulturne Evrope, da pouči Italijo takta in evropskih manir.

— **Beograd,** 21. aprila. Današnja »Pravda« poroča iz Ženeve, da stojimo pred skupno intervencijo velesil v Rimu, ki bodo zahtevale, da Italija spremeni svoje odklonilno stališče in pristane na direktna pogajanja, zlasti pa na modifikacijo tiranskega pakta. V tukajšnjih diplomatskih krogih se splošno odobrava taktno in popustljivo stališče jugoslovenske vlade, ki je šla do skrajnih mej in storila vse, da bi se spor mirnim potom likvidiral. Zlasti se poudarja, da je Jugoslavija s tem najbolje dokazala svojo miroljubnost in da je radi tega doživela italijanska akcija na celi črti nepričakovan fijasko.

— **Rim,** 21. aprila. Italijanski tisk je postal v zadnjih dneh, zlasti pa po preokretu v Angliji, znatno bolj umerjen. Listi pišejo o jugoslovensko-italijanskem konfliktu zelo rezervirano in so večinoma tudi prenehali z nadaljnimi napadi in obdolžitvami. Značilna je pisava »Giornale de Italia«, ki je stal na čelu protijugoslovenske kampanje. V včerajšnji številki piše, da je začela sedaj tudi jugoslovenska vlada potom tiska in svojih agentov v inozemstvu živahno akcijo v očividnem namenu, da dokaže svojo nedolžnost v zadevi italijanskih obdolžitev. Značilno je, končuje članek, da je inozemska javnost pod dojmom te jugoslovenske kampanje v znatni meri spremenila stališče in dogaja se celo, da italijanski razlogi sploh ne morejo priti do izraza.

Nova vlada je že v zagati

Neprijetne zahteve hrvatskih davidovićevcev. — Vukičević sondira teren na vse strani. — Revanža davidovićevcev klerikalcem. — Nova pogajanja z radićevci?

— **Beograd,** 21. marca. V Beogradu je zavladala popolna politična tišina. Včeraj popoldne je zasedal edino zakonodajni odbor, ki pa je ostal brez dela, ker je nova vlada umaknila že skoraj dokončani zakonski osnutek o centralni upravi, ker ga namerava revidirati in nato ponovno predložiti zakonodajnemu odboru v pretres. Opozicija je zahtevala od vladnega zastopnika ministra dr. Kumanudija, da se točno izjavi o namerah vlade, zlasti, ali ima vlada faktično volilni značaj, ker bi v tem slučaju nadaljno poslovanje skupščinskih odborov ne imelo smisla. Dr. Kumanudi je tako izjavo odklonil in le naglasil, da želi vlada delati in da naj radi tega zakonodajni odbor pretresa ostale zakonske osnutke, zlasti načrt kazenskega zakona. Seja je bila nato zaključena in bo prihodnja šele po pravoslavnih velikonočnih praznikih. V zvezo s tem se spravlja včerajšnja konferenca med ministrskim predsednikom Vukičevićem in dr. Nikićem. Vest, da je Vukičević ponudil nikićevcem vstop v vlado in portfelj poštnega ministra, se potrjuje. V vlado bo bržkone vstopil dr. Nikić sam. Veliko nezadovoljstvo pa se pojavlja v Davidovićevi stranki. Večina poslancev je že z načinom rešitve zadnje krize zelo nezadovoljna. K temu se je sedaj še pridružilo ogorčenje hrvatskih Davidovićevih poslancev, ki se smatrajo zapostavljenim. Včeraj je imela hrvatska skupina demokratskih poslancev daljšo konferenco, na kateri je bila sestavljena obsežna spomenica, ki jo bodo tekom današnjega dne izročili vodstvu stranke. V spomenici protestirajo hrvatski poslanci proti temu, da v vladi ni zastopana Hrvatska in groze, da odložijo vse funkcije v posameznih odborih, ako se pri izpopolnitvi vlade ne bo oziralo na njihove zahteve. Agresivnejši poslanci groze celo z izstopom iz stranke in s priključitvijo k SDS. Dr. Marinković si prizadeva, da bi potolažil nezadovoljneže, vendar pa ima zelo težko stališče, ke se pojavlja slična nezadovoljnost tudi v radikalnem klubu in tarejo g. Vukičevića prav tako hude skrbi. Pašićevci zahtevajo primerno zastopstvo v vladi, zlasti že z ozirom na to, da Vukičeviću pri reševanju krize niso delali nikakih težkoč. Če pa Vukičević njihovim zahtevam ne bi ugodil, napovedujejo najostrejšo borbo proti sedanji vladi.

V poučenih krogih se naglaša, da sta Vukičević in Marinković že v naprej računala s takimi težkočami in da sta baš radi tega pustila šest ministrstev nezasedenih, da bi tako lahko držala posedine stranke v šahu. Splošno pa se naglaša, da so najslabše odrezali slovenski klerikalci, ki se pod sedanjim režimom ne bodo več vrnili na vlado, ker se zlasti dr. Voja Marinković odločno protivi njihovemu sodelovanju. Politični krogi sodijo, da se hočejo davidovićevci na ta način revanžirati dr. Korošču, ki je kljub svojemu zavezništvu z demokratsko zajednico brez njene vednosti stopil v Uzunovićevo vlado in jih pustil na cedilu.

Doznava se tudi, da so v teku pogajanja med Vukičevićem in Radićem. Včeraj je odpotoval v Zagreb kot kurir znani Dimitrijević, ki je že doslej vedno vzdrževal zveze med radićevci in vlado. Z ozirom na to pa, da je Vukičević ob enem ponudil vstop v vlado tudi nikićevcem, se splošno smatra, da teh pogajanj ni jemati resno in da gre le za taktično potezo g. Vukičevića, ki bi si za vsak slučaj rad zasigural podporo ene ali druge stranke. Vsekakor pa pred prazniki ni računati s spremembami in so vsi sedanji razgovori zgolj informativnega značaja.

ZAHTEVE MUSLIMANOV

— **Beograd,** 21. aprila. Minister trgovine dr. Mehmed Spaho odpotuje danes v Sarajevo, kjer ostane par dni, na kar odpotuje na Dunaj. Za časa njegove odsotnosti ga bo zastopal minister javnih del dr. Šumenković. Danes dopoldne je imel Spaho daljšo konferenco z Vojo Marinkovičem. Domneva se, da je ta konferenca v zvezi z zahtevo muslimanov, da dobe še eno ministrstvo odnosno državnega podtajnika v kakem važnejšem resoru.

KREDITI ZA LJUBLJANSKO UNIVERZO

— **Beograd,** 21. aprila. Prosvetni minister je dovolil ljubljanski univerzi kredit v znesku 25.000 Din za naučne publikacije slovenskega seminarja. Nadalje je odobren potrebni kredit za steklene vitrine etnografskega muzeja v Ljubljani.

Proračunska debata v ljubljanski oblastni skupščini

Skupščina razpravlja o novem, velikem proračunu. — Priklopitev Motnika, Špitaliča in Trojan. — Vtihotapljenje slabega italijanskega vina. — Novi davki.

— **Ljubljana,** 21. aprila. Danes dopoldne se je sestala VI. seja ljubljanske oblastne skupščine. Poslanci so bili navzoči polnoštevilno, zanimanje javnosti pa je bilo tudi danes majhno. Predsednik dr. Natlačen je ob 9.15 otvoril sejo ter zaprisegel novega poslanca Avseneka, ki je bil poklican v skupščino mesto odstopivšega Alojzija Kutnerja. Predsednik je nato prečital 58 novih predlogov, ki so jih stavili klubi ter jih odkazal pristojnim odsekom. Oblastni odbornik dr. Brecelj je v odgovoru na neko interpelacijo omenjal, da so se razmere v kamniški smodnišnici glede na delavstvo in na prebivalstvo zboljšale.

Vtihotapljenje italijanskih vin.

Posl. Jos. Tratnik in tov. so vložili interpelacijo glede krize našega vinogradništva, povzročene po hudi konkurenci dalmatinskih in banaških vin ter po vtihotapljenju slabih ali celo ponarejenih italijanskih vin. Predsednik je bil mnenja, naj na to interpelacijo odgovori veliki župan dr. Vodopivec, ki pa je izjavil, da odgovora ne more podati. Veliko županstvo je odredilo obsežne ukrepe proti ponarejanju vina in naročilo sres. ekonomom, da vrše strogo kontrolo. Delo je tembolj težko, ker ljubljanska oblast nima kletarskega nadzornika. Po kratki debati, v kateri so posegli dr. Kramer, Ivan Urek in drugi, je bila soglasno sprejeta resolucija, ki predlaga konkretne odredbe v zaščito domačega vinarstva.

Priklopitev Motnika in Trojan.

Brez debate je oblastna skupščina soglasno sklenila ugoditi želji občin Motnik, Špitalič in Trojane, da se izločijo iz mariborske in priključijo ljubljanski oblasti, h kateri gravitirajo po svojem gospodarskem ustroju.

PRORAČUNSKA DEBATA.

V imenu finančnega odseka je posl. Jarc podal poročilo o proračunu. Finančni odsek predlaga, naj skupščina odkloni takozvani mali proračun in sprejme veliki programatični proračun, ki izkazuje 52.054.000 izdatkov in 11. 424.750 Din dohodkov, torej 40.4 milijona primanjkljaja. Ta novi proračun se v glavnem naslanja na prvotni predlog oblastnega odbora, izkazuje pa nekatere spremembe. Zvišani so izdatki za kmetijstvo, vnešena je postavka za vodno električni urad, črtane pa postavke za ljubljanski muzej in ljubljansko gledališče. Poročevalec je omenil, da ima inspektor za narodno zdravje nalogo izročiti vse bolnice ljubljanske oblasti oblastnemu odboru, za kar se mu bodo nakazali tudi odpadajoči krediti iz državnega proračuna. V državni upravi ostane samo Higijenski zavod. Razvil je nato večji investicijski program in predlagal, da najame oblastna skupščina posojilo 5 milijonov Din. Med dohodki predlaga uvedbo takse na vagone, ki se nalagajo ali razlagajo v območju ljubljanske oblasti in pa uvedbo 10 odst. davka na kinovstopnice.

Posl. dr. A. Kramer

je kot poročevalec manjšine ostro, a stvarno kritiziral predloženi proračun in postopanje oblastnega odbora, ki je vse delo prepustil skupščinskemu finančnemu odseku. Ta je moral proračun šele sestavljati, mesto da bi ga kontroliral in korigiral. Proračun je zgrajen na pesku in oblastni odbor je pokazal pri tem svojo popolno nesposobnost.

Ako pa naj bo proračun program, je ta program slab, površen, premalo pripravljen. Očividno je imel oblastni odbor preveč opravka s političnimi posli, zato pa premalo volje in vneme za dosego pozitivnih gospodarskih uspehov. Oblastni odbor je pustil neizrabljeno dragoceno gradivo, ki ga vsebuje okrog 150 inicijativnih predlogov raznih poslancev oziroma klubov. To se zlasti vidi pri cestnem programu, ki je izredno važen, a v proračunu zelo površen.

Mizerne situacije, v kateri se danes nahaja oblastna skupščina, je v prvi vrsti kriva njena večina, ki je kot vladna stranka v Beogradu uzakonila famozno uredbo finančnega ministra, s katero se oblastnim samoupravam v finančnem oziru roke naravnost vežejo.

V novem proračunu so prav za prav zagotovljene le dnevnice poslancem in plače oblastnim odbornikom. Vse drugo je več ali manj problematično. Oblastnemu odboru je prepuščena prevelika dispozicijska svoboda glede proračunskih postavk, ki so premalo specijalizirane. Govornik predlaga, naj se proračunski predlog vrne finančnemu odseku v ponovno razpravo.

Drugi govorniki.

Za dr. Kramerjem so govorili k proračunu v imenu SKS ing. Zupančič, ki se je pridružil Kramerjevemu predlogu, katerega pa je večina na predlog poročevalca poslanca Jarca odklonila. Skupščina je nato prešla h generalni debati, v kateri se je javilo 11 govornikov proti in 6 za. V imenu SDS je prvi govoril dr. Puc, za njim je dobil besedo socijalist Sitar nato pa posl. Mohorič (SDS), ki je podvrgel predloženi proračun ostri strokovni kritiki s stališča narodnega gospodarstva. Povdarjal je, da proračun ne odgovarja ekonomski strukturi ljubljanske oblasti ina da preveč enostransko favorizira kmetijstvo, dočem druge gospodarske panoge zapostavlja. Odločno se izjavlja proti uvedbi vagonske takse in ugovarja tudi taksi na kino-vstopnice.

Skupščinska seja ob 14. še traja in se bo nadaljevala do 16. ali 17., dokler ne bo končana generalna debata. Jutri se prične specijelna debata.

Rusija želi obnovitev stikov z Jugoslavijo

— **Berlin,** 21. aprila. **Wolffov urad poroča, da je sovjetski poslanik v Berlinu Krestinski dobil od svoje vlade nalog, naj takoj stopi v stike z jugoslovenskim poslanikom v Berlinu Balugdžičem v svrho obnove rednih diplomatskih odnošajev med Rusijo in Jugoslavijo. V diplomatskih krogih se sodi, da smatra Rusija sedanji spor med Jugoslavijo in Italijo za ugoden trenutek, da naveže stike z Jugoslavijo in se tako revanžira Italiji, ki se je v zadnjem času popolnoma priključila protiruski fronti, ki jo snuje Anglija.**

SPREMEMBE V DIPLOMACIJI

— **Beograd,** 21. aprila. V ministrstvu zunanjih zadev se bodo izvedle v najkrajšem času večje spremembe diplomatskega osobja. Dosedanji pomočnik zunanjega ministra Jovan Marković je že imenovan za poslanika v Bernu, dočim bo dosedanji bernski poslanik Miljutin Jovanović premeščen v Varšavo. Za pomočnika zunanjega ministra je imenovan vpokojeni poslaniški svetnik Stevan Pavlović.

SPREJET PRORAČUN ZAGREBŠKE OBLASTI

— **Zagreb,** 21. aprila. Zagrebška oblastna skupščina je na današnji dopoldanski seji definitivno sprejela proračun.

ŽRTVE AMERIŠKE POPLAVNE KATASTROFE

— **Newyork,** 20. aprila. r. Radi velikanskih poplav v dolini Mississipija je doslej brez strehe nad 30.000 oseb, od teh 20.000 samo v Illinoisu, Missouriju in Arkansasu. Povodenj se vedno bolj širi, nasipi se rušijo na raznih mestih in povzročajo vedno večje katastrofe. Tudi nekateri deli mesta New Orleans so že pod vodo. Škoda se že doslej ocenjuje na milijone dolarjev, mrtvih človeških žrtev je doslej 11.

Z zrakoplovom okrog sveta

Drzen načrt dr. Eckenerja.

— **Fridrichshafen,** 21. aprila. Znani graditelj cepelinov dr. Eckener je izjavil, da bo še tekom letošnjega leta priredil polet okoli zemlje z novim, moderno opremljenim cepelinom, ki je že v delu. Pot bo vodila preko Nemčije, Rusije čez Sibirijo in Tihi ocean v Severno Ameriko in od tam nazaj v Evropo. Potovanja se bo udeležilo 40 oseb. Poskusni polet novega zračnega orjaka se bo vršil na severni tečaj.

KONEC BIZANTOLOŠKEGA KONGRESA

— **Beograd,** 21. aprila. Udeleženci bizantološkega kongresa so včeraj prispeli v Skoplje, kjer jim je bil priredjen svečan sprejem. Danes se vrnejo v Beograd, od koder odpotujejo zunanji udeleženci tekom jutrišnjega dne v svojo domovino.

AMNESTIJA V BOLGARIJI

— **Sofija,** 21. aprila. O priliki pravoslavnih velikonočnih praznikov je kralj na predlog ministra pravde pomilostil 300 kaznjencev. Med pomiloščenimi je tudi mnogo političnih kaznjencev.

TURISTI KOT LJUDOŽRCI

— **London.** 21. aprila. Iz Buenos Airesa poročajo o groznem zločinu štirih turistov, ki so se v gorovju izgubili. Ko jim je zmanjkalo živil, so sklenili, da enega ubijejo in pojedo. Z žrebom so nato res določili žrtev in svoj namen izvršili. Ko so oblasti zvedele za ta kanibalizem, so vse tri preostale turiste zaprle.

POLITIČEN UMOR V MEHIKI

— **Newyork,** 20. aprila. Na avtomobilski vožnji je bil včeraj umorjen generalštabni šef mehikanske vojske general Flarenzana. Morilci so izginili brez sledu.

Slovenski industrijci in ljubljanska zbornica

Minister Spaho proti klerikalnemu volilnemu redu.

— **Beograd,** 21. aprila. Minister trgovine dr. Spaho je včeraj sprejel spomenico Zveze industrijcev v Ljubljani, v kateri se izjavljajo slovenski industrijci proti edinstvenim zbornicam. V posebni spomenici Zveza industrijcev za Slovenijo najodločnejše protestira proti novemu volilnemu redu za ljubljansko zbornico, ki so ga uvedli klerikalci. V spomenici se naglaša, da novi volilni red nikakor ni v interesu gospodarskih krogov, marveč zasleduje izključno le klerikalne partizanske interese. Minister za trgovino dr. Spaho je izjavil, da bo zadevo proučil, vsekakor pa bo gledal na to, da se novi volilni red čimpreje zopet razveljavi in vzpostavi status quo.

Masaryk pride v Beograd

— **Beograd,** 21. aprila. Predsednik Češkoslovaške republike dr. Masaryk prispe glasom poročil iz Aten tekom jutrišnjega dne v Beograd. Ker potuje v strogem incognitu, se ne bo vršil nikak slovesen sprejem, pač pa ga bodo na kolodvoru pozdravili zastopniki vlade.

Naraščanje Dunava

— **Sombor,** 21. aprila. Pri Apatinu Dunav še vedno stalno narašča, tako da je vsa okolica ogrožena od novih poplav. Na več krajih so že začeli popuščati nasipi in se voda razliva na okoliška polja. Ob Dunavu se nahajajoča skladišča so že vsa pod vodo. Med prebivalstvom vlada splošno razburjenje. Glasom komunikeja hidrotehničnega zavoda v Somboru znaša vodostaj Dunava pri Apatinu 405 cm nad normalo. Kulminacija bo nastopila bržčas šele v soboto, ko bo dosegel vodostaj pri Apatinu 600 cm. Drava v svojem vzhodnem teku še vedno narašča. Pri Osijeku znaša vodostaj 634 cm. Položaj pa zaenkrat ni tako opasen, ker prihajajo vesti, da je začel Dunav v zgornjem toku rapidno padati.

BITKA Z BANDITI V SOFIJI

— **Sofija,** 21. aprila. Snoči so trije doslej neznani banditi vdrli v poslopje Narodne banke, hoteč vlomiti v blagajno. Med razbojniki in stražo se je vnel pravcati boj, tekom katerega je bil en stražnik ubit, vsi trije napadalci pa več ali manj težko ranjeni. Kljub temu pa jim je uspelo, da so pobegnili. Policija je takoj blokirala vse sosedne ulice, vendar pa manjka o napadalcih vsaka sled.

SNEG V ČRNI GORI

— **Cetinje,** 21. aprila. Po vsej Črni gori je zapadel tekom zadnjih dni tako debel sneg, da je onemogočen vsak promet. V nekaterih delih razsajajo hudi viharji in snežni meteži. Večina telefonskih prog je prekinjenih. V Podgorici in v okolici je povzročil vihar občutno škodo zlasti v sadonosnikih, ki so mestoma popolnoma uničeni. Poštni promet je v vsej Črni gori ustavljen.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Žitni trg: tendenca neizpremenjena.

Lesni trg: tendenca izvrstna.

Efekti: Investicijsko posojilo 86.50—87, Vojna škoda 337.50—338.50, Zadolžnice Kranjske dež. banke 20—22, Zastavni listi 20—22, Celjska posojilnica 195—197, Ljubljanska kreditna 150, Merkantilna Kočevje 99—100, Praštediona 850, Kreditni zavod 160—170, Trbovlje 0—480, Vevče 135, Stavbna družba 55—65, Šešir 104.

ZAGREBŠKA BORZA.

Efekti: 7% invest. pos. 1921 86—86.75, 2½% drž. rente za ratnu štetu 338.50—339, 338.5—339.5, Ljubljanska kreditna 150, Hrv. eskomptna banka 103—104, Kreditna banka Zgb. 93—94, Hipotekarna banka 60—61, Jugobanka 93—94, Praštediona 847—852.50, Drava d. d. Osijek 480—530, Šečerana Osijek 515—520, Gutman 280, Slaveks 101, Slavonija 19—20, Trboveljska 490—495, Union paromlin 300—305, Vevče 140—142, Agraria 53—54.50.

Devize: Dunaj 800.50—803.50, Berlin 13.505—13.535, Italija 288.82—295.82, London 276.20—277, Newyork ček 56.75—56.95, Pariz 222.50—224.50, Praga 168.39—169.10, Curih 10.94—10.97. — Valute: marka 13.385—13.415.

INOZEMSKE BORZE.

— **Curih:** Beograd 9.13, Pariz 20.365, London 25.255, Newyork 519.935, Milan 26.575, Praga 15.40, Dunaj 73.15.

— **Trst:** Beograd 34.35, London 95, Curih 376.30

Novi proračun ljubljanske oblasti

Zgrajen je na negotovi podlagi državnih dotacij. — Vse postavke so le fiktivne. — Obremenitev industrijskih in trgovskih krogov ter mestnega prebivalstva.

Ljubljanska oblastna skupščina je danes začela razpravo o oblastnem proračunu za leto 1927/28. Že priprave za razpravo so bile takšne, da ne obetajo ničesar dobrega in da mečejo prav slabo luč na sposobnost in resnost klerikalnih gospodarjev oblastnega odbora in oblastne skupščine. Oblastni odbor, ki mora po zakonu izdelati proračun, je prvotno izdelal površno in v naglici sestavljen predlog, ki smo ga v izvlečku objavili tudi mi. O tem proračunu se je že tudi posvetoval finančni odsek oblastne skupščine. Na torkovi seji plenuma pa se je na enkrat pojavil pred poslanci nov, skrajno reduciran proračunski predlog, o katerem naj bi včeraj razpravljal finančni odsek.

A ko so se včeraj sestali člani finančnega odseka, jih je čakalo novo presenečenje. Mesto proračuna, predloženega v plenumu, je prof. Jarc kot poročevalec večine prišel zopet s prvotnim a še malo razširjenim proračunom, ki izkazuje 52 milijonov izdatkov in 11,6 milijonov dohodkov, torej 41 milijonov deficita. Ta primanjkljaj naj bi se kril iz državnih prispevkov. Kakšni pa ti bodo in ali jih bo sploh kaj, ne ve danes nihče, tudi ne oblastni odbor.

Zato je zastopnik opozicije posl. dr. Albert Kramer na današnji seji upravičeno povdarjal, da je ves proračun, ki bi moral tvoriti podlago za solidno gospodarstvo oblastne samouprave, zgrajen na pesku, da je le fiktiven, le demagoško nasipanje peska v oči. Zastopniki SLS so označevali proračun kot nekak program, ki naj začrta smernice in naloge za delo oblastne samouprave in ki se bo izvršil pač po možnosti. Da je na taki podlagi res koristno delo oblastne samouprave nemogoče, je jasno. Zato ni čuda, da javnost, zlasti pa naši gospodarski krogi ne morejo imeti zaupanja v delo oblastnega odbora.

Med dohodki, ki jih določa novi proračun, sta dve odločbi, ki bosta občutno prizadeli vso javnost. Prva nalaga takso po 10 in 15 Din za vsak vagon, ki bo natovorjen ali raztovorjen v območju ljubljanske oblasti, kar bodo občutili naši trgovci in industrijci, bojimo pa se, da posredno tudi konsumenti. Še globlje bo posegel v vsakdanje življenje zlasti mestnega prebivalstva drugi davek, ki nalaga 10% takso na vse vstopnice k kinopredstavam. Kino je pri nas že itak nerazmerno drag, ker gre že sedaj od vsake vstopnice 30 % za razne davke; v bodoče bodo morali kinematografi vstopnino še povišati, kar bo zadelo vse one množice, ki si v današnjih bednih časih ne morejo privoščiti drugega razvedrila kakor obisk kina. Posledica pa bo tudi, da bo obisk padel in da bodo gotovo mnogi kinematografi morali prenehati. S tem pa se bo znatno znižal tudi dohodek oblastne samouprave in tako bo novi davek škodoval kinopodjetjem in prebivalstvu, obenem pa tudi ne bo dosegel svojega namena. Pozna se mu, da so ga klerikalci predlagali v prvi vrsti iz demagoških razlogov, ker po kmetskih vaseh danes še ni kinematografov.

Dogodki križem Jugoslavije

Mlada samomorilska kandidatinja. — Slepec z zapuščenim otrokom. — Napil se je žganja in ubil očeta. — Dve žrtvi pod ekspresnim vlakom.

Olga Todorovićeva je hčerka uglednega beograjskega meščana. Lepo dekletce, staro 15 let, učenka na konservatoriju. Oče, ki jo je doslej imel zelo rad, pa je moral zadnje čase popustiti v ljubeznivostih, ker je doznal, da se Olga sestaja z nekim mladeničem in ljubimkuje kakor prave velike dame.

Parkrat je že očka svojo hčerko trdo prijel, nedavno pa ji je celo nasukal ušesa. In mala zaljubljena damica je bila seveda vsa iz sebe. Kaj naj počne? Da bi ubogala očeta? Da zapustiti fanta? O! V takih strašnih dilemah se današnja mladina poslužuje najradikalnejšega sredstva: samomora...

Tako se je zgodilo, da je Olga predvčerajšnjim popoldne v odsotnosti svojih starišev napisala obligatno poslovilno pismo, nato pa izpila gorjupo kupo z večjo količino razstopljene sode. Pri samomoru pa jo je zalotila služkinja, ki je poklicala policijo in rešilno postajo. Olgo so prepeljali v bolnico, ji izprali želodec in ji navzlic težjim notranjim poškodbam rešili mlado življenje.

*

Slepec Jovan Molvaj, ki je doma iz Velike Kikinde, pa biva v Beogradu in se preživlja z zaslužki svoje pridne žene, je prijavil policiji, da sta mu dva brezvestna stariša zapustila svojega 10mesecev starega fantka.

To sta Žika Vujić in Žuška Ajmanova, pravi potepuški par. Otročiča sta pustila pri slepcu že pred meseci in sta obljubila mesečno plačilo za vzdrževanje. Toda nato ni bilo o njih niti duha niti sluha več. Slepi Molvaj je najprej obvestil policijo v Veliki Kikindi, od koder sta otrokova stariša. Iskali so ju po vsej Vojvodini, pa zaman. Te dni je Molvaj nekako doznal, da se Žika in Žuška skrivata v Beogradu. Prijavil je to policiji, ki je oba kmalu iztaknila in ju prignala k zasliševanju.

Priznala sta, da sta otroka zapustila slepemu Molvaju, vzdrževanja pa nista mogla plačevati, ker sta brez zaslužka. Pristala sta, da Molvaju v doglednem času poravnata vzdrževalnino in sta hotela otroka vzeti seboj.

Toda policija na to ni pristala. Porodila se je namreč sumnja, da Vujić in Ažmanova morda vobče nista otrokova roditelja. In kaj naj počneta z otrokom, ko sama nimata zaslužka. Do nadaljnjih ugotovitev je torej bil fantek izročen v oskrbo materinskemu uduženju.

*

V Staparu blizu Sombora je Jovo Mučić v nedeljo zvečer prišel k svojemu očetu, da ga naprosi za konje in brano. Sedla sta za mizo in začela piti žganje. Ko sta se nasrkala navadne rakije, je oče prinesel še liter prepečenice, kakršno je nabavil za velikonočne praznike. Vse sta izpila, nato pa še stopila v vaško gostilno in se zalivala do policijske ure.

Temeljito nakresana sta nato kolovratila domov. Zdaj je sin ponovil svojo prošnjo za konje in brano, a oče je nepričekovano odvrnil:

— Ne morem, sam imam jutri delo na polju.

To je v pijanosti zadostovalo, da sta se sporekla. Na par prostaških sinovih besed je starec planil in začel sina odganjati od hiše. Sin je odgovoril s klofuto, starec pa je popadel koso v veži in hotel odgnati sina. A ta je pograbil kol in ravno pred hišnimi vrati s par naglimi udarci pretepel očeta do nezavesti, nakar je odkolovratil v svojo hišo.

Naslednje jutro so starca našli še živega, kjer je obležal. Prepeljali so ga v bolnico, a je v par urah izdihnil. Sina pa so izsledili orožniki in zdaj mu državni pravdnik zaman dopoveduje, da je ubil očeta. Jovo se ne spominja ničesar, zločin je storil v popolni oblasti demona alkohola.

*

S sejma v baški Topoli sta se na dvovprežnem vozu vračala proti večeru domov v Bikovo kmetska fanta Vincent Csani in Gjuro Ovzan. Videla sta, da tam od Subotice dirja ekspresni vlak. Ker pa rampa ni bila spuščena, sta mladeniča pognala, da pred ekspresom pasirata progo.

Konja sta sunkoma potegnila, a na vso nesrečo se je priročni malo spotaknil ob tračnici — in katastrofa je bila tu. Ekspresni vlak je v polni brzini dobesedno pregazil konja, voz in oba mladeniča.

Ogled po katastrofi, ki se je odigrala v kratkih hipih, je bil grozoten. Razmrcvarjeni trupli so prepeljali v mrtvašnico v Bikovo, komisija pa preiskuje, na kom je krivda, da prelaz preko proge ni bil zatvorjen.

*

O drugi strašni železniški nesreči poročajo iz Osjeka. Katastrofa se je zgodila na slavonsko-podravski progi blizu postaje Adolfovca. Pod kolesa je prišla Ana Pervanova, ki je nosila v naročju otroka, starega tri mesece. Kolesa so otroku zdrobila glavo, nesrečni materi pa odrezala desno nogo pod kolenom. Nezavestno so prepeljali v osješko bolnico.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča

Začetek ob 20. uri zvečer.

Drama:

Četrtek, 21.: Zaprto.
Petek, 22.: Lumpacij vagabund. C.
Sobota, 23.: Ti in jaz. D.
Nedelja, 24.: ob 20. Vojiček. Izv.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Četrtek, 21.: Madame Butterfly. D.
Petek, 22.: Zaprto.
Sobota, 23.: Tajda. E
Nedelja, 24.: ob 15. Madame Butterfly. Izv.
Ob pol 20. Orlov, opereta. Izv.

*

G. Büchner: Vojiček

Iznova so uprizorili Büchnerjevo divje genijalno dramo v 24 slikah «Wozzek», ki se pri nas vzlic nemškim uniformam imenuje «Vojiček». Kakor K. D. Grabbe, se je njegov sodobnik Georg Büchner vzgledoval na Shakespearju ter je iz odpora proti klasikom in romantikom napisal drame, polne vročega dramatičnega temperamenta, naturalistično brutalne karakterizacije v dialogu in dejanju duhovite, a zanikarne v formi, zato za svoj čas težko ali sploh ne uprizorljive. Büchner, rojen l. 1813., je umrl že l. 1837., torej jedva 24 let star. A njegova dramatična dela «Dantonova smrt», «Leonce in Lena» ter «Wozzek» kažejo, da je umrl ž njim izredno močan gledališki talent. Po prevratu je postal Büchner modern in polastili so se ga ekspresionisti kot svojega klasika. Toda Iwan Goll, bivši ekspresionist, je v «Neue Rundschau» (že oktobra 1921) izjavil: «Ekspresionizem je razstreljena, zapuščena barikada. Ekspresionizem je faliran vojni dobičkar. Česa je manjkalo ekspresionizmu? Oblike!» — A Alfred Kerr, najuglednejši nemški gledališki kritik, je izjavil v isti reviji že septembra 1921: «Slabost ekspresionizma je zdaj priznana. Opazila jo je celo ž njim šepajoča kritika. Ekspresionizem je golo sredstvo (brez dela)... zame ima vrednost le kot opeka za stavbo, ki je ni...» In Kerr označuje ekspresioniste kot «dramske novinarje, ki zanikarne brzine in sredstev kíča niti ne skrivajo; slabosti in plitkosti podajajo z gestami Sturma in Dranga...»

Vse to velja tudi za Büchnerjevega »Vojička«, ki deluje s silnimi kontrasti in močno dikcijo, izklesanimi, iz življenja zajetimi značaji, a odbija s formo neštetih kratkih sličic kakor kino.

Režiser je dal tej razkosanosti in skicam izraza v scenskem okvirju: kakor bi gledali skozi luknjo razbitega okna, se razpleta dejanje na jedva markiranih prizoriščih v fragmentih brez začetka in konca, često celo za prizoriščem, uporabljajoč odmev glasov godbe za posebne efekte.

Uprizoritev je bila prav dobra. Zlasti se je iznova odlikoval g. Rogoz, ki igra ogromno in težko ulogo Vojička, patološkega že v 1. sliki in v blaznosti tonečega do katastrofe v 24. sliki, z močno učinkovitostjo in frapantno realistiko. Šibkejša je na čustvenih mestih sicer prav vrla Marija, nesrečno animalska ženščina ge. Juvanove. Izvrstne tipe so postavili še gg. Kralj (blaznik), Plut (žganjar), Povhe (pijanec), Peček (kapetan), Cesar (tambor) in ga. Avg. Danilova kot zelo dobra starka.

Silno in mučno pretresljiva drama je našla v razprodani hiši priznanje in zanimanje, ne da bi navduševala.

Fr. G.

*

Koncert Vide Jerajeve in Jadvige Poženelove, ki se je prestavil od dne 7. aprila na 25. se mora ponovno prestaviti in to vsled tega, ker se vrši dne 25. t. m. predavanje slavnega turista dr. Kugy-ja. Nepreklicno pa se vrši ta koncert prve dni meseca maja. Natančnejši datum objavimo v prihodnjih dneh.

Današnja operna predstava «Madame Butterfly» je popolnoma na novo zrežisirana in režiser gosp. Anton Šubelj se je v režiji oziral na dragocena navodila, ki jih je dobil glede na razne japonske šege in običaje od ge. Marije Skuškove, rojene Tsuneko Kondo. Gospa je bila tako ljubezniva, da je dala navodila tudi za prikrojitev japonskih kostumov, ki so se napravili za nekatere soliste, v prvi vrsti za interpretinjo naslovne uloge go. Lovšetovo. Tako bo ta predstava tudi v tem oziru zanimiva.

Krvava Velika noč na Kitajskem

Iz Šanghaja poročajo, da je vojaštvo o Veliki noči razorožilo delavstvo v mnogih mestih Južne Kitajske. Pristaše generala Čiangkajšeka in mnoge komunistične voditelje so aretirali. Pri aretacijah je prišlo do srditih spopadov, med katerimi je bilo na obeh straneh mnogo mrtvih in ranjenih. Angleški poročevalci omenjajo, da se je kantonski armadi posrečilo z energičnim protinapadom ustaviti prodiranje severne armade severno od Nankina. V teh bojih je obležalo na obeh straneh 20.000 mrtvih in ranjenih.

Na konferenci kitajske nacijonalistične stranke Kuomintanga v Nankinu, ki jo je sklical general Čiangkajšek, je bila proglašena tretja kitajska vlada. Čiangkajšekova vlada nastopi proti hankauski vladi. Vrhovni poveljnik kantonske armade je na konferenci izjavil, da je prišlo do definitivnega razkola med republikansko revolucijonarno stranko in nacijonalisti v Hangkauu. Ustanovila se je neodvisna nacijonalistična vlada s sedežem v Nankinu, ki bo delovala na to, da se prepreči vsako vmešavanje komunistov v kitajsko notranjo politiko. Na čelu nove vlade stoji general Čiangkajšek kot diktator. Nova vlada ne priznava vlade v Hankau. Komunisti, ki so zbrali svoje sile v Nankinu, se pripravljajo za odločilni spopad z Čiangkajšekovo armado, ki se ji je pridružilo tudi 25.000 mož iz nankinske oblasti. V Hankau je opažati energičen pokret proti tujcem. Hangkauska komunistična vlada je že poslala svojo armado proti Nankinu. Tudi Čiangkajšek je zbral vse svoje sile. V kratkem pride do velike bitke med hankauskimi radikali in nankinskimi zmernimi nacijonalisti.

Kitajska vlada v Hangkau je izdala tri dekrete. S prvim je odstavljen general Čiangkajšek kot vrhovni poveljnik nacijonalistične armade. Vlada zahteva, naj ga zapro in strogo kaznuje jo. Z drugim dekretom je imenovan za vrhovnega poveljnika nacijonalistične armade Fenjusin, kateremu je dodeljen vojaški guverner province Honana Tensenči. Obenem je dobil Tensenči nalog, naj začne prodirati proti Nankinu in pripravljati odločilni spopad s Čiangkajšekom. V tretjem dekretu izjavlja vlada, da so vsi stiki z Nankinom in Šanhajem prekinjeni.

Sport

— *Službeno iz LHP* (s seje 20. IV.) Čitajo se: za ASK Primorje Oman Anica s pravom takojšnjega nastopa, obenem se pozivlja, da pošlje še eno sliko, oziroma da vrne igralsko izkaznico; za TKD Ateno: Žagar Zali, Velkavrh Nada; za SK Ilirijo: Zupančič Helena, vse s pravom takojšnjega nastopa. — Vzame se na znanje poročilo podsaveznega delegata g. Baltesarja o občnem zboru MO. Preloži se obe prvenstveni tekmi 24. IV. radi tehničnih ovir na poznejši termin. — Prihodnja seja se vrši 25. IV. ob 20. — Tajnik.

— *Iz LHP* (službeno iz seje 20. IV.) Vzame se na znanje odjava sledečih članic TKD Atene: Janski Hilda, Petrič Marta, Ponikvar Ivanka, Schiler Milica, Počkar Mimi, Zupančič Helena, Novakovič Boža, Janša-Hille Elvira, Pajk Hana, Jordan Herma, Baranya Vanda, Ručigaj Regina, Humel Blanka, Kučič Slava, Kučič Darinka. — Vzame se na znanje vplačanje članarine za l. 1927 s strani SK Mure, SK Ilirije in TKD Atene. — Dopis g. Voglarja se vzame na znanje. Istotako se vzame na znanje dopis Atene glede oddaje igrišča. Vzamejo se na znanje prijave prijateljskih tekem SK Mura — Vesna dne 17. in 18. t. m. ter sodniško poročilo tekme Maribor — Ptuj. MO se poziva, da zasliši pri tej tekmi izključene igralke. — Tajnik.

— *Ilirija — Primorje.* Prvenstvene tekme v Ljubljani se nadaljujejo v nedeljo 24. t. m. s srečanjem med Ilirijo in Primorjem. Predtekmo igrata rezervni moštvi obeh klubov. Obe tekmi se vršita na prostoru SK Ilirije, in sicer predtekma ob 14.30, tekma I. moštev pa ob 16. uri. Prvenstvena tekma Ilirija — Primorje, obenem prvo letošnje srečanje teh dveh ostrih sportnih rivalov, bo gotovo vzbudila zanimanje tudi med širšo publiko. Oba kluba sta danes pač že v dobri formi in v polnem treningu, nedeljski prvenstveni tekmi bosta torej prinesli predvidoma tudi najboljši sport. — Prvenstveno tekmovanje v ljubljanskem podsaveznem okrožju doseže s to tekmo svoj višek. Jesensko prvenstveno tekmo je dobila Ilirija s tesnim izidom 2 : 1, rezervna prvenstvena tekma je bila brez boja prisojena Primorju.

— *Hazenske tekme.* Kakor smo že poročali, je za velikonočne praznike igrala zagrebška Vesna v Murski Soboti. Doživela je dva poraza od Mure, in sicer prvi dan v razmerju 5 : 0, drugi dan pa v razmerju 8 : 6. Pri Muri je bila najboljši del družine obramba, nevarna pa je bila tudi Cimpermanova v napadu. Vesna je bila prvi dan izmučena od vožnje, drugi dan pa je predvedla mnogo boljšo igro. — Družina I. SSK Maribor je prejela vabilo, da igra v soboto in nedeljo v Zagrebu proti Ašku in Concordiji.

Beležnica

Koledar.

Danes: Četrtek, 21. aprila 1927; katoličani: Anzelm; pravoslavni: 8. aprila, Iridion; Veliki četrtek.

Jutri: Petek, 22. aprila 1927; katoličani: Sotar; pravoslavni: 9. aprila, Veliki petek.

Današnje prireditve.

Gledališča: Drama: zaprta. — Opera: »Madame Buterfly«. D.

Kino matica: »Ona iz varijeteja«.

Dežurne lekarne.

Danes: Ramor, Miklošičeva c.; Trnkoczy, Mestni trg.

Jutri: Bohinc, Rimska c.; Levstek, Resljeva c.

*

Za naše naročnike.

Danes in jutri so na vrsti izkaznice serij D in E.

Eksekucija v davčnem uradu

Celjsko sodišče je na predlog podjetnika Nerada izvršilo eksekucijo v davčnem uradu. Naj bo ta ukrep čuden kakorkoli, vendar je v redu, ker ministrstvo za socijalno politiko že štiri leta dolguje podjetniku stroške pri prezidavi celjskega invalidskega doma.

Bridka pa je stvar v tem, da je eksekucija zasegla računski stroj in stensko uro — torej dva predmeta, ki sta med inventarjem vseh davčnih uradov najdragocenejša. Prvi za odmerjanje davkov, drugi za odmerjanje uradnih ur. Če eksekucija pobere še stenske koledarje, je katastrofa vsake davkarije neizogibna.

Ministrstva, pozor! Dolgovi so volkovi. Če požro naše davčne urade, propade Slovenija v objesti in blagostanju.

Mariborska oblastna skupščina

Maribor, 21. aprila.

Včeraj se je po dvemesečni pavzi zopet sestala mariborska oblastna skupščina, da razpravlja o proračunu, ki ga je med tem setavil oblastni odbor. Včerajšnja seja je bila v toliko zanimiva in značilna, ker je pokazala, da so klerikalci povsem drugi v besedah in drugi v dejanjih. Od klerikalcev setavljeni proračun niti ne zasluži tega imena. «Proračun» predvideva samo potrebščine, ne izkazuje pa prav nobenega kritja in je zgrajen na premisi, da bo država odstopila potrebne dohodke za kritje predvidenih izdatkov. Klerikalci so si hoteli pridobiti zaslugo, da ne bodo naložili nobenih novih davkov in so upali, da bodo vsaj tako dolgo ostali na vladi, da bodo ta načrt izpeljali. Položaj pa se je sedaj mahoma spremenil in tako je pravzaprav mariborska oblast ostala brez proračuna.

Sejo je otvoril predsednik dr. Leskovar, uvodoma pozdravil novega velikega župana in nato zaprisegel nemškega poslanca drja. Mühleisna, ki je dobil po odstopu dr. Ravnika mariborski mandat. Po absolviranju nekaterih manjših točk je nato sledila razprava o proračunu. Uvodoma je predsednik obrazložil, iz kakih vidikov je sestavljen proračun, nakar je bila seja prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 15.45.

Na popoldanski seji je podal poročilo referent finančnega odseka dr. Veble. Proračun izkazuje 50,624.635 Din rednih in 21 milijonov 759.408 Din izrednih izdatkov, skupaj 72,184.043 Din. Za te izdatke ne predvideva proračun nikakega kritja in bo moral oblastni odbor stopiti v stike z vlado, da izposluje primerne dohodke. Seja je bila nato zaključena in se je danes nadaljevala.

O. Henry:

Klic pozavne

Polovico te zgodbe najdete v aktih policijskega urada, druga polovica pa spada za kuliso uredništva.

Nekega popoldne, dva tedna potem, ko so našli milijonarja Norcrossa umorjenega v stanovanju, je morilec na komodnem sprehodu preko Broadwaya padel v objem detektivu Barneyu Woodsu.

— Ali si ti Jonny Kernan? je vprašal Woods, ki je že pet let trpel na kratkovidnosti.

— Nihče drugi! odvrne Kernan ves vzradoščen. — In če ti nisi Barney Woods, stari mladenič, se dam še danes proglasiti za svetnika. Kaj za vraga počenjaš tu na vzhodu? Mar potepuhi dobivajo črne karte tudi za tako dolga potovanja v tovornih vagonih?

— Že par let se potikam po Newyorku, pravi Woods. Postal sem mestni detektiv.

— Bravo, bravo! pravi Kernan z zadržanim smehljajem in jovialno potreplje detektiva po rami.

— Pojdi z mano k Mulleriu, pravi Woods. Sedla bova za mirno mizo, rad bi pokramljal s teboj.

Manjkalo je še par minut do 4. ure. Poslovno življenje je bilo še živahno in tako sta znanca našla v kavarni tih kotiček. Kernan, oblečen dostojno po najnovejši modi, se je vsedel nasproti malemu detektivu s sivkasto redko bradico, škilečimi očmi in ceneno obleko.

— Kakšne posle opravljaš zdaj? vpraša Woods. Ti si vendar kaznilnico zapustil leto dni prej kakor jaz.

— Prodajam delnice bakrenega rudnika, odvrne Kernan. Morda otvorim svojo pisarno. Da, da... In stari Barney je postal newyorški detektiv. Ti si že od nekdaj imel sposobnosti za to. Saj si tudi po moji odpustitvi iz kaznilnice vršil policijsko službo, kaj ne?

— Šest mesecev... In sedaj samo še eno vprašanje: Jonny, po tvoji presenetljivi tatvini v hotelu v Saratogi nisem izpustil tvojega sledu iz oči, vendar pa nisem nikoli mislil, da boš segel po samokresu. Zakaj si umoril Norcrossa?

Kernan je nekaj hipov z napeto pozornostjo strmel v limonado pred seboj na mizi, nenadoma pa je izbruhnil v glasen smeh.

— Kako si to uganil, Barney? je vprašal začuden. Jaz bi bil prisegel, da sem to stvar napravil tako čisto in sijajno kakor da sem olupil čebulo. Ali sem zapustil za seboj najmanišo sled?

Woods je položil predse na mizo majhen svinčnik z zlato glavico in dejal:

— Poglej, ta je isti, ki sem ti ga ob poslednjem božiču poklonil v kaznilnici, ko si mi ti daroval skodelico za britje. In zdaj sem ga našel v Norcrossovi sobi v kotu blizu kamina. Premisli dobro, kar boš rekel. Moral bom nastopiti proti tebi, Jonny. Midva sva sicer stara prijatelja, toda jaz moram izpolnjevati svoje dolžnosti. Ti prideš radi Norcrossa na električni stolec.

Kernan se je nasmehnil:

— Mene sreča ne zapušča. Ampak kdo bi si bil mislil, da mi je stari Barney na sledi.

Z roko je zdrsel v žep. V istem hipu je že tudi Woods imel pripravljen samokres.

— Pusti te neumnosti, je dejal Kernan in se namrdnil. Jaz sem samo napravil malo preizkušnjo. Kdor hoče nastopiti kot mož, potrebuje devet krojačev. Že en sam pa zadostuje, da ti zlomi tilnik. Tu imam luknjo v telovniku, kamor sem vtaknil svinčnik. Prokleto! Daj stran svojo ropotijo. Barney, in povedal ti bom, zakaj sem moral Norcrossa ubiti.

Stari norec je letel za menoj v vežo in je z otroško pištolo strelial v moj hrbet. Tako je sam padel v svojo pogubo. Stara dama nasprotno je bila zelo ljubeznjiva. Ravno je legla v postelio in mi je brez ugovora pustila vzeti ogrlico, vredno 12.000 dolarjev; izprosila pa si je, da ji vrnem tanek zlat prstan, ki ni bil vreden tri dolarje. Domnevam, da je starega Norcrossa poročila radi denarja. Potem se dogaja, da so take ženske navezane na malenkosti, ki jih spominjajo na njihove prave ljubljence. V celem sem vzel šest prstanov, dve igli z dijamanti in eno verižico. Na kakih 15.000 dolarjev bi cenil celo ropotijo.

— Svarim te, da o tem govoriš z menoj, pravi Woods.

— Nič zato, odvrne Kernan, plen se nahaja v mojem kovčegu v hotelu. In zdaj ti bom razodel, zakaj ti tako svobodno vse izdajam. Ker sem popolnoma brez skrbi. Govorim vendar s človekom,' ki ga poznam. Barney Woods, ti mi dolguješ 1000 dolarjev, in če bi tudi hotel, ne boš mogel premagati samega sebe v toliko, da bi me aretiral.

— Nisem pozabil, pravi Woods. Ti si mi takrat brez besede odštel dvajset petdesetakov. Vrnil ti jih bom nekoč. Res je. Teh tisoč dolarjev me je rešilo in me tako dolgo vzdrževalo nad vodo, da sem zopet prišel na čvrsta tla.

— In tako, nadaljuje Kernan, ne more Barney Woods s srcem, zaneslijivim kakor jeklo in vajen poštene igre, ganiti niti mezinca za aretacijo moža, kateremu dolguje tisoč dolarjev. O, v svojem poklicu se moram na ljudi spoznati ravnotako dobro kakor na umetne ključavnice in vsakovrstne zapahe. Bodi torej miren, da pokličem natakarja. Strašansko sem postal žejen. Ako začnem popivati, sem huiši kakor devet krvoločnih psov. Zato nikoli ne pijem pri delu. Toda po mojem zadnjem opravku lahko s svojim starim prijateljem Barneyem mirne vesti izpraznim nekaj kozarcev. Kaj naročaš?

Natakar je prišel z nekaterimi malimi karafami in s steklenico sifona, nakar je oba prijatelja pustil zopet sama.

— Opomnil si me mojega dolga, pravi Woods ter s svojim kazalcem parkrat zakroži okrog zlatega svinčnika. Zdaj te seveda moram izpustiti. Nate ne morem položiti roke. Seveda če bi bil denar vrnil... Toda to se ni zgodilo in tako sva si bot. To je napačna komedija, ki jo uganjam s teboj, Jonny. Toda ne morem drugače. Ti si mi nekoč pomagal in zahtevaš zdaj protiuslugo. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1927.

— **Odlikovanje čsl. vojaških in civilnih dostojanstvenikov.** Kralj je podpisal ukaz, s katerim so odlikovani z redom Sv. Save II. stopnje: češkoslovaški sanitetni general Fischer, z redom Sv. Save III. stopnje konzul Zavazal in poveljnik 29. jugoslovenskega pešpolka podpolkovnik Ambrož, z redom Sv. Save IV. stopnje ministrski tajnik Dohnalek in industrijalec Perkut, z redom Sv. Save V. stopnje poveljnik orožniške postaje Komarek. Istočasno je bil odlikovan z redom Sv. Save III. stopnje administrator jugoslovenskih vojaških grobov na Češkoslovaškem msgr. Cvrčanin.

— **Slovenec srbski finančni prokurator.** V »Službenih Novinah« je objavljen ukaz o imenovanju dr. Jakoba Štefančiča finančnim prokuratorjem pri beograjskem okrožnem sodišču. Dr. Jakob Stefančič je znan med našimi dobrovoljci kot eden najhrabrejših častnikov. Odlikoval se je v Dobrudži, kjer je dobil za svojo hrabrost visoka srbska in ruska odlikovanja. Po povratku iz Rusije je služboval kot referent delj časa pri agrarni direkciji v Mariboru, pozneje pa v Ljubljani. Po vpokojitvi je zaprosil za mesto finančnega prokuratorja in pravosodno ministrstvo je njegovi prošnji ugodilo.

— **Inspekcija osnovnih šol.** Prosvetno ministrstvo pošlje vsem šolskim nadzornikom posebna navodila, kako naj letos inspicirajo osnovne šole. Navodila so že izdelana in razmnožena. Glavna inspekcija osnovnih šol se prične začetkom maja.

— **Kolodvorska okrepčevalnica na postaji v Rogaški Slatini** se odda v triletni zakup. Licitacija se bo vršila 7. maja ob 11. dopoldne pri ekonomskem oddelku ljubljanske železniške direkcije.

— **Podzemske jame pri Grosupljem.** Poročajo nam: V bližini Ponove vasi pri Grosupljem je prijazen gričck s cerkvico sv. Nikolaja. Z grička je diven razgled po okolici, deset minut vstran pa leži lepa podzemska jama Ledenica. Lani so odkrili tam še dve jami, ki sta tudi bogati na kapnikih. Posebno lepa je Županova jama, ki ima obliko dvorane. Za ureditev vseh treh jam se je osnovalo posebno društvo, ki bo jame 15. maja slovesno otvorilo in pri tej priliki priredilo tudi veselico. Opozarjamo izletnike iz Ljubljane in Dolenjske na to zanimivo prireditev.

— **Spremembe v kabinetu ministrstva za šume in rudnike.** Dosedanji šef kabineta ministrstva za šume ii rudnike inspektor Kraljevič se je vrnil na svoje prejšnje službeno mesto kot šef odseka. Mesto šefa kabineta je prevzel začasno B. Stamenkovič.

— **Živalske kužne bolezni v ljubljanski oblasti.** V času od 4. do 10. aprila je bilo v Ljubljanski oblasti 6 slučajev konjskih garij, 9 svinjske kuge 2 svinjske rdečice, 2 stekline in 1 slučaj vraničnega prisada.

— **Za drugo redno porotno zasedanje** so imenovani pri deželnem sodišču v Ljubljani za predsednika predsednik deželnega sodišča Fran Rekar, za namestnike podpredsednik deželnega sodišča Peter Keršič, viš. dež. sodni svetniki Anton Mladič, dr. Adolf Kaiser, Jakob Antloga, in Mihael Vehovar ter dež. sod. svetnik Josip Janša; pri okrožnem sodišču v Novem mestu za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Jurij Polenšek, za namestnike dež. sodni svetniki: Anton Kuder, dr. Josip Fischinger in Jakob Luznar; pri okrožnem sodišču v Mariboru za predsednika predsednik okrožnega sodišča dr. Fr. Žiher, za namestnike viš. deželni sodni svetniki Josip Sterger, dr. Franc Peitler, Fr. Posega in Janko Guzelj ter dež. sodni svetniki Oskar Deu, dr. Franc Pichler in dr. Fr. Vidovič; pri okrožnem sodišču v Celju za predsednika dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Josip Kotnik, za namestnike viš. dež. sodna svetnika dr. Friderik Bračič in dr. Ivan Premschak ter dež. sodni svetnik Valentin Levičnik.

— **Sprejem v našo vojsko.** V našo vojsko so bili sprejeti za rezervne častnike sledeči bivši avstro - ogrski oficirji: v činu rez. peš. poručnikov Vilko Oražen in Makso Smerdu, v činu rez. art. poručnika pa Karlo Fabiani.

— **Dražba lova.** Lov občine podgorske se bo oddajal v zakup na javni dražbi za dobo petih let t. j. od 1. julija 1927. do 31. maja 1932. Dražba se bo vršila 20. maja ob 10. dopoldne pri sreskem poglavarju v Kočevju.

— **Hercegovski vinogradi uničeni.** Zadnja leta tepejo Hercegovino elementarne katastrofe kakor šiba božja. Zadnje dni je zopet razsajala strahovita burja, ki je opustošila vse vinograde, sadonosnike in nasade. Škoda je tem večja, ker so uničeni tudi novi nasadi ameriške trte, katero so Hercegovci zadnja leta vzgojili z velikimi žrtvami. Tako je Hercegovina letos kratkomalo obsojena na popolno bedo in je pomoč vlade nujno potrebna.

— **Obleke za monopolske uradnike.** Uprava državnih monopolov je odobrila kredit v znesku 150.000 Din za nabavo oblek monopolskim stražnikom, ognjegascem in služiteljem.

— **Podpora metereološkemu zavodu v Ljubljani.** Prosvetno ministrstvo je sklenilo dati letos zavodu za meteorologijo in geodinamiko na ljubljanski univerzi 10.000 Din podpore.

— **Blazen mož sredi Zagreba.** Na Jelačičevem trgu se je včeraj pojavil neznan mož in začel trg meriti s svojo palico. Ljudje so takoj uvideli, da mož ni pri pameti in stražnik ga je odvedel na policijo, kjer je povedal, da se piše Anton Jakovac. Dve sorodnici, ki sta kmalu nato prihiteli na policijo, sta navedli, da ima Jakovac samo po zadnjih vetrovih prenapete živce, toda policijski zdravnik je bil drugega mnenja in je moža oddal v opazovalnico.

— **Tatvina usnja za 100.000 Din.** Zagrebška policija je po anonimni prijavi aretirala nekega Jurino, ki je v zagrebški tovarni za usnje kradel dobro izdelano usnje ter ga prodajal po Zagorju. S svojimi tatvinami je tovarno oškodoval za 100.000 Din. Izročili so ga državnemu pravdniku.

— **Kaj vse kradejo.** V Zagrebu so iskledili pobožno tatico Marijo Novakovo, doma iz Murskega Središča, ki je v cerkvi sv. Petra skoro vsak večer izmikala cvetje iz vaze na oltarju. Nedavni večer, ko je vzela s cvetjem tudi vazo, da bi božja pomoč bila bolj zanesljiva, jo je pri vratih ustavila cerkovnica in izročila stražniku. — Drzno tatvino si je dovolil neznan železniški uzmovič. Izmaknil je orožniškemu naredniku Dušanu Kokotoviću na progi od Sušaka proti Zagrebu majhen zavoj z raznimi jestvinami. In tako je sam čuvar javne varnosti moral prijaviti zagrebški policiji, da je bil okraden.

— **Komičen incident radi čokolade** se je zgodil včeraj popoldne pri otroški predstavi v zagrebškem gledališču v Tuškancu. Dva neugnana otroka sta pred predstavo hlastno jedla čokolado ter umazane prste brisala v svileno toaleto dame, ki je sedela pred njima. Ko ju je dama pokregala, se je mati otrok začela strahovito razburjati in je tako psovala damo, da je moral intervenirati stražnik. Ženska pa se ni dala ugnati in je ozmerjala tudi njega, nato pa še policijskega uradnika. Ko jo je končno stražnik hotel odvesti na policijo, se je spokorila in povedala svoje ime. Incident, ki ga je povzročila v gledališču, jo bo seveda stal precej drago.

— **Samomor radi bede in radi bogastva.** V Beogradu je skočila v Donavo brezposelna delavka Darinka Kardićeva. Rešili so jo čolnarji in je izpovedala, da je hotela v smrt radi bede. V Somboru pa so našli obešenega 28letnega trgovca Josipa Marinkovića. Bil je zelo bogat in se je v svojih najlepših letih naveličal življenja.

— **Lokomotiva mu je odrezala nogi.** Pri kurilnici v Vinkovcih je Imbre Turda čistil lokomotivo in se ni zmenil za drugo lokomotivo, ki se je bližala in zadela v prvo lokomotivo. Kolesa so Turdi odrezala obe nogi tik pod kolenom. Prenesli so ga v bolnico.

— **Družba The Central European Mines, Limited,** ki je lastnica svinčenega rudnika v Mežici, je z ozirom na to, da namerava razširiti svojo delavnost tudi na jugovzhodne kraje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in ker že sedaj obavlja prodajo svinca in svinčenih izdelkov v Zagrebu, otvorila svoj komercijelni urad v Zagrebu, Palmotićeva ulica broj 7. Tehnični urad ostane tudi nadalje v Mežici. 377n

Iz Ljubljane

—lj **Izredno hiter razvoj tujskega prometa na našem Primorju** potrjuje, da je imelo srečno misel društvo »Skrb za mladino«, ko je kupilo stavbišče za Dečji dom v Aleksandrovem na otoku Krku. Pred par leti še neznan kraj, je Aleksandrovo v poslednjih letih zaslovelo kot najpriljubljenejše slovensko letovišče. Imenovano društvo se neumorno trudi, da čimprej prične s stavbo. V ta namen se vrši v nedeljo 24. t. m. velika tombola. Vabimo občinstvo, da to akcijo po svojih močeh podpre ter pridno kupuje tombolske karte, ki so samo po 2 Din, dočim so glavni dobitki prav bogati. Oglejte si jih v izložbah veletrgovin Urbanc in Mayer.

—lj **Današnja operna predstava »Madame Butterfly«** je popolnoma nanovo zrežisirana, režiser g. Anton Šubelj se je lahko opiral na dragocena navodila, ki jih je dobil z ozirom na razne japonske šege in običaje od ge. Marije Skuškove, rojene Tsuneko Kondo. Gospa je bila tako ljubezniva, da je dala navodila tudi za prikrojitev japonskih kostumov, ki so se napravili za nekatere soliste, v prvi vrsti za interpretinjo naslovne vloge go. Lovšetovo. Tako bo ta predstava tudi v tem oziru zanimiva.

—lj **V počaščenje spomina pokojne go**spe Kati Fiale sta darovala g. Jože Kurent in soproga 100 Din za Društvo slepih in 100 dinarjev za CMD. Hvala!

—lj **Orkestralno društvo Glasbene Matice** ima v petek dne 22. t. m. obvezno polnoštevilno vajo za vse člane. Vežba se koncertni program za nastop 9. maja. Po vaji važen razgovor zaradi koncertne turneje.

—lj **Ljubljansko učiteljsko društvo** pozivlja svoje članstvo, da se v čim največjem številu udeleži pogreba pokojne ge. Pavle Levčeve, matere naše agilne tovarišice Anke Levčeve. Pogreb se vrši v petek 22. t. m. popoldne ob 16. iz hiše na Dunajski cesti št. 17. — Tajnik.

—lj **Male tatvine.** Služkinji Mariji Kren, službujoči v gostilni pri Vitezu, je bil ukraden par čevljev v vrednosti 300 Din. — Delavec Viljem Pestator je prijavil, da mu je neznan uzmovič odnesel iz stanovanja na Selu štev. 38 star suknjič, moško srajco in plašč, vse skupaj v vrednosti 350 Din.

—lj **Pazite na deco!** Gospe Hedvika G. in Marija Š. bosta imeli neprilike na policiji, ker sta nujna dva otroka v otroški razposajenosti lomila nanovo zasajena drevesca na Sv. Jakoba trgu.

—lj **Drobna policijska kronika.** Danes izjemoma policijska kronika ne beleži prav nobene aretacije. Proti zadnjemu gre, v žepu ni cvenka in zato je zvečer po ulicah nenavadno mirno. Pač pa je romal včeraj v policijske zapore stari znanec K. Nalezel se ga je preko mere in beračil po trgovinah. Ko ga je stražnik vodil po cesti, je kričal, da je njegov brat visok uradnik, ki bo policili že pokazal. Sedaj bo par dni na policiji žagal drva. — Poleg tega so prispele danes na policijo tri ovadbe radi tatvine, 1 radi poškodbe javnih nasadov, 1 radi telesne poškodbe, 2 radi popadljivih psov, 1 radi kaljenja nočnega miru, 2 radi obrtnih predpisov, 1 radi hoje po železniški progi, 7 radi prestopka cestnopolicijskega reda. Peter K. je bil ovaden, da vežba golobe za pismonoše, kar je v obmejnih krajih prepovedano.

—lj **Ribiške priprave, orožje in streljivo, lovske potrebščine ter vsa popravila pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana.** 13-L

Otroške oblekce: Kristofič - Bučar.

Ugoden nakup nogavic, vezenine in žepnih robcev je pri O. Dobeic, Pred Škofijo št. 15. 109

Iz Celja

—c **Društvo Celjski dom** ima redni občni zbor v soboto 23. t. m. ob 8. zvečer v klubovi sobi Celjskega doma.

—c **Davčni urad so zarubili ...** V sredo popoldne je celjsko sodišče zarubilo na predlog stavbenika g. Franca Nerada v Gaberju v celjskem davčnem uradu računski stroj in stensko uro. Ministrstvo za socijalno politiko namreč g. Neradu že štiri leta dolguje večji znesek za dela pri prezidavi celjskega Invalidskega doma.

—c **Planinska veselica.** Savinjska podružnica SPD v Celju priredi v nedeljo 1. maja veliko planinsko veselico na Celjski koči. Sporcd bo zelo zabaven.

—c **Materinski dan** se tudi v Celju vrši v nedeljo dne 15. maja.

—c **Poučni film.** V nedeljo 24. aprila ob 1. uri popoldne bo šef bakteriološke stanice g. dr. Rebernik v Mestnem kinu kazal poučni film »Kako ostanem zdrav«. Predavanje se bo vršilo za učence in učenke trgovsko in obrtno - nadaljevalne šole.

—c **Razstava pismenih in risarskih izdelkov na obrtno - nadaljevalni šoli v Celju** se bo vršila v nedeljo 24. aprila. Razstava se otvori ob 8. zjutraj, zaključi pa ob 4. popoldne.

Iz Maribora

—m **Klerikalno-nemške volilne kupčije** so imele na včerajšnji seji oblastne skupščine svoj zaključek. Spričo splošnega ogorčenja si klerikalci takoj po volitvah niso upali izročiti mariborskega mandata Nemcu dr. Mühleisnu in so zato raje obdržali »radikala« dr. Ravnika. V smislu svoječasnega dogovora pa je moral sedaj dr. Ravnik svoj mandat odložiti in včeraj je prvič prisostvoval seji oblastne skupščine kot mariborski poslanec dr. Mühleisen. Kako se bo »kšeft« obnesel naprej, bomo še le videli ...

—m **Koncertna sezona** v Mariboru je v polnem razmahu. Kljub temu, da je večina koncertov slabo obiskana in se baš pri teh prireditvah najbolj pozna, da srednji sloj — uradništvo — ni tako situirano, da bi si lahko privoščilo ta »luksus«, se vendar razni prireditelji ne strašijo žrtev in težkoč. Po celi vrsti domačih koncertov smo imeli letos že priliko slišati več inozemskih umetnikov. A tudi prihodnje dni je napovedanih mnogo zanimivih prireditev. V soboto, 23. aprila nastopi v veliki dvorani »Unionа« znani avstrijski »Danubius-kvartet«, ki je že večkrat z velikim uspehom gostoval v Mariboru. Prireditev je namenjena menda predvsem Nemcem, zlasti še, ker se prodajajo tudi vstopnice samo v nemških trgovinah. Za ljubitelja petja pa pomeni prihodnja nedelja poseben datum. Tega dne nastopi namreč v GĐtzovi dvorani cerkveni zbor frančiškanske župnije v Ljubljani pod vodstvom znanega slovenskega komponista p. H. Sattnerja. Zbor, ki slovi po vsej državi kot eden najboljših, bo zapel več najmodernejših in najnovejših cerkvenih pesmi. Koncem meseca pa se bo vršil koncert umetnikov W. Schneiderhahna in prof. W. Klassena. Koncert je radi zasedanja oblastne skupščine preložen. Vprašanje je le, ali bo Maribor prenesel kar zaporedoma toliko koncertnih prireditev.

—m **Dober plen.** Orožniška postaja v Studencih pri Mariboru je včeraj izsledila že več let zasledovanega vlomilca in nevarnega uzmoviča Alojza Žalarja, rodom iz Žalice. Žalar, ki je že leta 1921 izvršil več vlomov, si je kupil domovnico na ime Rudolf Lehner in tako pod napačnim imenom romal širom Slovenije. Svoj čas je bil uslužben tudi pri čevljarju Miklu, ki je bil znan tihotapec in odjemalec ukradenega blaga. Žalar je izvršil v tej dobi šest velikih vlomov in je bil pod napačnim imenom tudi večkrat radi manjših prestopkov kaznovan. Orožništvo ga je po dolgem zasledovanju razkrinkalo in izročilo roki pravice.

Izpred sodišča

ČE IMA ČLOVEK KURJA OČESA.

Predsednik: »No Stane iz Ljubljane, letos ste pa slabo praznovali Veliko noč?«

Obtoženec: »Kaj hočemo! Včasih bolje, drugič slabše! Ko sem bil še trgovski pomočnik, je bilo še najbolje; a zdaj je izguba.«

»Tak fant pa krade!«

»So že taki časi.«

»Dne 18. marca letos ste spet začutili srbečico v prstih, čeprav ste bili radi tatvine že kaznovani. Zjutraj okoli 6. ste torej z vitrihom odprli zaklenjeno delavnico čevljarja Karla Blatnika v Florjanski ulici, izbrali ste si kar 8 boks-kož.«

»I, kadar se zraven pride, je treba pošteno zgrabiti, saj še tako nič ni z vso to zadevo!«

»Kože so bile vredne okoli 1500 Din. Ko ste zaboj nesli po ulici: vas je srečal stražnik, ki vas je prijazno nagovoril. A vi ste kože odvrgli in zbežali. Stražnik pa vas je je vendar ujel.«

»Sevéda me je. Samo ta zanikarna kurja očesa so bila kriva. Ko sem mislil, da jo bom odpetal, me je ziomek zabolel, kot bi se bil sam vrag zagrizel v prste. Obstal sem, vzdihnil in že sem bil v objemu stražnika.«

»Pa že lani novembra ste nekaj poskušali.«

»E, eno nedolžno šipo sem ubil.«

»Pa ne brez vzroka. Okoli polnoči ste šli namreč trkat, pa ne okno svoje majičice, temveč na izložbeno okno trgovca Jožeta Ogrinca v Gradišču. Tako ste tolkli, da ste šipo razbili. Zadišale so vam slastne ribice, ki so mirno čepele v konzervah v izložbi. Pa ste imeli tudi smolo. Izložba je zamrežena in če bi kaj odnesli bi mogli vzeti le kaj malega.«

»Saj nisem imel žaklja. Če bi se pa enkrat ribic pošteno najedel, bi Ogrinc zato vse eno ne bil lačen.«

»O kajpak! Pošteno delajte, pa ne boste trpeli lakote. — Torej takrat ste spet imeli smolo. Šipa je zažvenketala, vi ste vzeli pete pod pazduho; a nič ni pomagalo; šipa je stražnika priklicala.«

»Saj je bila počena; samo košček sem jo hote vzeti.«

»O seveda! Saj je Jože sam povedal, da je bila šipa cela. Obsojeni ste na 8 mesecev težke ječe; se boste pa malo postili, a z ribicami se kljub temu ne boste gostili!«

»Pa naj bo, saj ričet tudi rad jem.«

ŽALJENJE.

»Ti si presica vseh presic«, je pozdravila gospodična Marička, ki je sicer sladka stvarica, saj prodaja sladkarije, delavčevo ženo Lucijo, ko sta se nedavno srečali pred bolnico.

»Marička, boste pa plačali 100 Din globe, da boste drugič bolj dostojni,« je dejal sodnik.

»Bom plačala, ali pa tudi ne, pritožim se,« je dejala Marička, češ da jo je Lucija kar na lepem napadla.

Marička je res prinesla kolek in zdaj se bodo s tem težkim slučajem morali ukvarjati še gospodje pri deželni sodniji.

RAZBURJENI MESAR.

Decembra je prišla sorodnica Roza po opravo svoje umrle tete Urše, ki je stanovala pri mesarju Francetu v Ljubljani.

France ni hotel o izročitvi ničesar slišati in Roza je morala s praznim vozom zopet oditi. Pa se je popeljala do advokata, ki ji je napisal pismo, da naj France kar lepo prepusti premičnine Rozi.

Roza je šla s pismom k Francetovemu zastopniku, pa ga ni bilo doma. Pač pa je v predsobi naletela na Franceta, ki jo je kar tam zgrabil za vrat in jo vrgel v vrata, da se je udarila na glavo, potem ji je pa še odzadaj prisolil pravo pristno zaušnico, da je Roza kar naenkrat začula čudno, neubrano zvonenje. Pri tem jo je še zmerjal z »larfo«.

France bo plačal 400 Din globe, čeprav ga niti k razpravi ni bilo.

MAROČAN.

Delavec Finc se rad postavi, da je delal že v Maroku.

Tako je tudi pred dobrim mesecem razlagal v tobačni tovarni v Ljubljani, kjer je zaposlen, sodelavcem, kako je tam na »Afrikanskem«. Pa ga je prekinil tovariš Ferenc in ga ozmerjal z maroško vlačugo. Finc ga je tožil in Ferenc je segel pri razpravi v žep in vrgel na mizo bankovec za 100 Din kot globo. »Enega bom pa na to jezo zapil,« je zaključil in odšel.

Dva Jugoslovena na poletu iz Pariza v Indijo

Včeraj zjutraj sta odletela iz Pariza opoldne in prispela v Novi Sad dva naša pilota, ki sta namenjena v Indijo. — Plula sta tudi nad Ljubljano, do kamor sta rabila iz Pariza le šest ur. — V šestih dneh bosta preletela 15.000 km.

Jugoslovenska letalca, rezervni kapetan Tadija Sondermayer in aktivni poročnik Bajdak, katerih podrobni načrt za propagandni polet v Indijo smo razodeli že pred tedni, sta nastopila svoj pot. Dvignila sta se v zrak v Parizu včeraj zjutraj ob 5.55 ter sta ob 2.20 popoldne srečno prispela na letališče v Novem Sadu. Premerila sta torej daljavo 1500 km od Pariza do Novega Sada v 8 urah 25 minutah in to brez vmesnega pristanka.

V Novem Sadu so drznima letalcema priredili prisrčen sprejem. Pozdravil ju je poveljnik jugoslovenskega vojaškega letalstva general Stanojlović s svojim pomočnikom generalom Sumovićem, prisostvovali so vsi častniki in moštvo novosadske letalske garnizije, a prišlo je tudi mnogo občinstva iz Novega Sada ter številni odlični gosti iz Beograda in drugih bližnjih mest. Posebno številni so bili člani beograjskega Aero-kluba.

Ko sta pilota, čvrsta in zdrava ter niti malo utrujena, izstopila iz letala, sta bila deležna navdušenih ovacij. Po oficijelnemu pozdravu sta opisala prvo etapo svojega poleta. Letala sta preko Lyona, Ženeve, in nato preko pobočij Mont Blanca v Italijo, kjer sta pasirala italijanske alpe, nato reko Pad in Trst ter v smeri preko Ljubljane in Zagreba pohitela v Novi Sad. Na vsej poti do Ljubljane je bilo vreme zanju ugodno, od Ljubljane dalje do Novega Sada pa sta se morala boriti z močnimi nasprotnimi vetrovi.

Ker je vreme ugodno, sta letalca, dosledna svojemu programu, danes ob 4.30 zjutraj odhitela iz Novega Sada na nadaljno pot, ki ju vodi preko Šumadije in Bolgarije v Carigrad in odtod dalje v Alepo v Siriji. Tu bosta nocoj prenočevala, že jutri zgodaj pa naljujeta pot iz Alepe preko Bogdada do Basore v Perziji, kjer se bosta zopet ustavila preko noči. A pojutrišnjem bosta absolvirala poslednjo etapo od Basore preko Karadže do Bombaya. Tu se ustavita samo za en dan v svrho odpočitka, na kar se vrneta v isti smeri. Tako bosta torej naša dva pogumna letalca v 6 dneh absolvirala, računajoč od Novega Sada do Bombaya, 15.000 km. Dovolj lep rekord, ki bo vsekakor v precejšnji meri pripomogel k ugledu našega mladega, toda podjetnega letalstva in dal pobudo k nadaljnim propagandnim poletom.

Naša ambicijozna letalca sta včeraj okrog 11. dopoldne plula nad Ljubljano. Opazili so ju vsi, ki so bili ta čas na ulici, a seveda ni vedel najbrž nihče, da prihaja letalo, ki je tako ponosno rezalo ljubljanski zrak, naravnost iz Pariza. Rabila sta torej za pot, ki jo predirjo ekspresni vlak še le skoro v poldrugem dnevu, komaj 6—7 ur, iz Ljubljane do Novega Sada, kamor se voziš z brzovlakom 14 ur, pa le pičle tri ure.

Gospodarstvo

—g **Komercijalizacija železnic.** V členu 226 novega finančnega zakona je dano finančnemu ministru pooblastilo, da lahko v najširšem obsegu izvrši komercijalizacijo državnih železnic. Na temelju tega pooblastila je bila ustanovljena v prometnem ministrstvu komisija strokovnjakov, ki proučuje to vprašanje. Ko bo komisija končala svoje delo, bo izdana posebna uredba, po kateri se bo vršila komercijalizacija državnih železnic.

—g **Posojilo državne Hipotekarne banke.** Sledniič je bil sklenjen sporazum med državno Hipotekarno banko in newyorškim bančnim podjetjem Seligmann & Comp. glede posojila v znesku 12 milijonov dolarjev. Emisijski tečaj znaša 87, obrestna mera pa 7 odstotkov. Posojilo je dano na 30 let. Hipotekarna banka bo uporabila del ameriškega posojila za hipotekarne kredite, drugi del pa za posojila vodnim zadrugam.

—g **Pravilnik o manipulaciji z vzorci brez vrednosti.** Te dni bo izdan pravilnik o manipulaciji pošiljk, ki so označene kot vzorci brez vrednosti. Pravilnik je bil izdelan na pritisk trgovcev, ki so trpeli pri dosedanji manipulaciji z vzorci brez vrednosti znatno škodo.

—g **Naši trgovinski odnošaji z Anglijo.** Ugledna londonska revija »Ekonomist« priobčuje v zadnji številki članek svojega dopisnika o jugoslovenskih gospodarskih razmerah glede na Anglijo. Dopisnik ugotavlja, da trgovinski stiki med Anglijo in našo državo zadnja leta nazadujejo. Vzrok je deloma angleška rudarska stavka, še bolj pa nerešeno vprašanje naših vojnih dolgov Angliji. Ako bi bilo to vprašanje rešeno, bi Angleži investirali svoj kapital v Jugoslaviji. Dopisnik trdi, da kaže gospodarska situacija znake zboljšanja in da gospodarska kriza polagoma ponehava.

—g **Mednarodna konferenca o pšenici.** Na inicijativo italijanske vlade je sklical mednarodni poljedelski institut na dan 25. aprila v Rimu konferenco, na kateri se bo razpravljalo o zboljšanju kakovosti raznih vrst pšenice.

—g **Usoda sekvestriranih veleposestev.** Glasom mirovnih pogodb je prišlo v Jugoslaviji pod sekvester 161 nemških, 1029 madžarskih, 955 avstrijskih, 7474 turških in 120 bolgarskih posestev. Od 161 nemških posestev je bilo doslej likvidiranih 32. Večina nemških posestev pa še ni mogla biti likvidirana, ker gre za industrijska podjetja, katerih lastniki niso dobili našega državljanstva. Z Avstrijo so računi že skoraj poravnani. Vprašanje neznatnih nepremičnin, ki so še pod sekvestrom, bo v kratkem rešeno. Od madžarskih posestev je treba desekvestrirati samo še 77. Pač pa je ostalo nerešeno vprašanje turških posestev, ker naša država s Turčijo še ni sklenila tozadevne pogodbe.

—g **Dostava vagonov v izvozni jesenski sezoni.** V svrho zasiguranja čim večjega števila vozov za izvozno jesensko sezono, je odredila generalna direkcija državnih železnic v Beogradu, da se mora do početka izvozne sezone, t. j. do 1. septembra t. l. prevoz lesnih pošilik in drv za kurjavo z vsemi sredstvi pospešiti. V času izvozne sezone bo dostavljala železniška uprava za prevoz lesnih pošilik in drv za kurjavo v lokalnem in inozemskem prometu potrebne vozove šele tedaj, če bo dostava vozov za druge sezonske predmete popolnoma zagotovljena. Ker je v času jesenske sezone notorično pomanjkanje odprtih vozov za jesenske predmete (premog, sladkorna pesa), je prosila Direkcija državnih železnic v Ljubljani Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da obvesti o gornjem vse interesente, pri čemer pripominja, da Generalna direkcija državnih železnic ne bo upoštevala pritožb radi nezadostne dostave vozov za lesne pošiljke v času izvozne sezone.

—g **Prodaje.** Dne 7. maja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede prodaje 1800 komadov starih sodov; dne 9. maja t. l. pa glede 16.000 kg odpadkov od stekla in 22 tisoč kg starih gumijevih cevi. Podrobnosti v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

—g **Mednarodni velesejem v Budimpešti.** V Budimpešti se vrši od 30. aprila do 9. maja t. l. mednarodni velesejem. Posetnikom velesejma, ki imajo velesejmsko legitimacijo, je dovoljen 50-odstotni popust pri prevozu na naših in na madžarskih železnicah.

Napisi na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

»KAM PLOVEMO?«. Zveza kulturnih društev je izdala v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani novo predelanno povest Ksaverija Meška ki jo je napisal v svojem 22. letu kot mariborski bogoslovec. Ogrodje povesti tvori motiv ženske nezvestobe. Značilne posebnosti Meškove pripovedne umetnosti se zrcalijo že v tej povesti. Podrobna analiza duševnih borb, plastično slikanje prirode, živahno pripovedovanje in skrbno opiljen slog so vrline Meškovih del. Nekatere neenolnosti v prvi objavi je pisatelj sedaj popravil ter povest temeljito predelal. V prenovljeni obliki jo ob njeni 30letnici radostno pozdravljamo kot še vedno svež in dragocen spomenik izza prve dobe naše bogate moderne. Okusno opremljeno knjigo prodaja Tiskovna zadruga v Ljubljani, broširano po 36 Din, v platno vezano pa po 46 Din.

To in ono

Ljubavna tragedija

V torek zjutraj sta si hotela v Lišnu na Moravskem končati življenje šivilja Navratilova in strugar Šmerda. Zgodaj zjutraj je šel neki delavec mimo vaškega mlina na delo in je zaslišal za mlinom klice na pomoč. Stopil je k mlinu in našel strugarja Šmerdo s prestreljeno glavo. Blizu nezavestnega strugarja je ležala težko ranjena šivilja Navratilova, ki ji je krogla prodrla prsa na levi strani tik ob srcu. Navratilova je bila še pri zavesti. Pri mladih samomorilcih je ležal samokres, iz katerega so bili izstreljeni trije naboji. Prva dva strela sta dobro zadela, dočim je tretji odpovedal. — Zdravniki niso našli na mladih samomorilcih nobenega sledu tretjega strela.

Zaljubljenca sta se v ponedeljek zvečer udeležila orlovske veselice v Lišnu. Oba sta bila ves večer zelo dobre volje in nista kazala nobenih znakov obupanosti. Po polnoči sta se poslovila od prijateljev in odšla v bližnji gozd. Smrtno ranjena zaljubljenca so prepeljali v brnsko bolnico, kjer je Šmerda zjutraj umrl. Navratilova je težko ranjena, tako da ni upanja, da bi okrevala. Kaj je gnalo zaljubljenca v smrt, ni znano.

Gledališki kritik – tat

Pariški komisar Gautier je aretiral te dni nekega Alberta Lamoura, ki ima na vesti več drznih tatvin. 7. t. m. je ukradel na pokopališču Pere-Lachaise bronasti kip v vrednosti 25.000 frankov. Na policiji se je izkazalo, da se piše uzmovič Pavel Ludvig Bernard, rodom iz Alžira.

Bernard je potomec odlične alžirske rodbine. Absolviral je juridične študije, na kar se je posvetil gledališki kritiki. Leta 1919 je sodeloval kot gledališki kritik pri neki pariški literarni reviji. Toda že naslednjega dne je bil radi tatvine in sleparije aretiran in obsojen na 6 mesecev ječe. Po prestani kazni je vstopil kot prostovoljec v kolonijalni polk v Cherbourgu. A tudi tu mu pustolovska žilica ni dala miru. Ko je zakrivil več prestopkov, za katere ga je čakala stroga kazen, je dezertiral. Klatil se je nekaj časa po Parizu, kjer so ga izsledili in aretirali. Kmalu je pa pobegnil iz preiskovalnega zapora in ukradel na montparnanskem pokopališču mramornat kip ter ga prodal nekemu Američanu za 5000 frankov. Policijski komisar je prepričan, da je tudi priimek Bernard izmišljen in da je padel v roke pravice nevaren ljubitelj tuje lastnine, ki ima na vesti še več drugih zločinov.

Chicaška idila

Chicago ne slovi zaman kot mesto zločinov. Boji med zločinci, tihotapci in policijo so v tem mestu na dnevnem redu in če kronika vsaj 24 ur ne zabeleži kakega večjega zločina, potem že poročajo listi, da se je javna varnost v Chicagu izboljšala.

Kljub poostrenim odredbam policije in občutnim kaznim sodišča pa se razmere v Chicagu tekom zadnjega leta niso prav nič izboljšale, prej še poslabšale. O tem priča znova dogodek, ki se je primeril v milijonskem mestu tik pred velikonočnimi prazniki.

Na veliki petek se je pojavila v neki trgovini z dragulji, ki leži ob frekventni 42. aveniji, mlada in ljubka mladenka, blondirka z dečjo frizuro; spremljali so jo trije moški. Jedva je stopila v trgovino, je potegnila iz žepa velik samokres in hladnokrvno pripomnila: «Kdor se gane, ne bo več videl solnca!» Njen nastop je učinkoval; lastnik draguljarne in oba njegova uslužbenca so poslušno dvignili roke in obstali kot pribiti, med tem pa so napadalci do zadnjega izpraznili blagajno, v kateri je bilo 7500 dolarjev (okoli 400.000 Din).

Čim so se banditi polastili denarja, so z lepo blondinko vred brez sledu izginili, kakor bi jih požrla zemlja. Slučaj pa, ki igra v kriminalistiki tako veliko vlogo, jih je vendar pritiral policiji v roke. Mladenka je namreč pozabila torbico na pultu v trgovini. V torbici je bila vizitka z njenim naslovom in imenom. Policija je obkolila brlog, ki je bil označen na vizitki, in skušala vdreti v poslopje. Sprejeli so jo streli.

Pomnoženi oddelek policije je nato z bombami, ki povzročajo solze, naskočil poslopje. Po dveurni borbi je bitka prenehala. Policija je vdrla v poslopje in našla vse tri bandite omamljene, le deklice ni bilo nikjer. Končno so jo našli skrito v podzemskem rovu in jo aretirali, čeprav se je divje branila.

Ponarejalci igralnih značk

V Ventimiglii na francosko-italijanski meji je bila aretirana te dni neka dozdevna Dunajčanka, ki je imela v dvojnem dnu svojega kovčega ponarejene značke (žetone) igralnice v Monte Carlu za več tisoč švicarskih frankov. Po poročilih švicarskih listov vodijo niti te sleparije v Budimpešto, kjer je sploh gnezdo raznih mednarodnih sleparjev in pustolovcev

Budimpeštanski draguljar Gerö je poslal začetkom aprila ravnateljstvu igralnice v Monte Carlu pismo, v katerem predlaga, da je pripravljen za 100.000 frankov izdati veliko sleparijo, pri kateri bi bila igralnica oškodovana za milijon frankov Ravnateljstvo je pristalo na ta predlog na kar je Gerö izdal imena štirih sleparjev iz Budimpešte in sicer draguljarjev Rosenbauma in Rada, trgovca z umetninami Rignerja in nekega Alexandra. Sleparji so prispeli v spremstvu dam v Monte Carlo in prinesli s seboj stofrankovske igralne značke v vrednosti 1 mil. švicarskih frankov Ravnateljstvo je pustolovce dva dni opazovalo in ugotovilo, da je Gerö držal svojo obljubo.

Sleparje, ki so nastopali v igralnici kot milijonarji, je dalo ravnateljstvo aretirati. Na policiji so po daljšem obotavljanju priznali, da so igrali s ponarejenimi značkami, ki so bile izdelane v Budimpešti. Pri aretaciji so našli pri njih za več tisoč frankov izmenjanih pravih značk. Značke so bile ponarejene tako spretno, da jih celo strokovnjaki niso razlikovali od pravih. Švicarske oblasti so sleparje izgnale.

Nesreče, katastrofe in potresi po svetu

Že včeraj smo poročali o strahovitih poplavah v Ameriki. Poplava je zavzela ogromen obseg in je ena največjih elementarnih katastrof, kar jih je bilo v zadnjih desetletjih v Ameriki. Reka Missouri je pri Newmadridu porušila ogromni nasip in poplavila okoli dva milijona hektarjev zemljišča. Na tisoče ljudi je v paničnem strahu zapustilo svoje domove, katere je zalila voda. Vlada in Rdeči križ sta organizirala pomožno akcijo.

Nad Južno Nebrasko je divjal strahovit ciklon, ki je usmrtil 75 oseb, nad 100 pa jih je bilo ranjenih. Porušenih je več sto hiš. Po poročilih iz Chicaga je radi poplave v poplavljenih krajih ob reki Mississippi do 35.000 oseb brez strehe.

V avstrijskih Alpah se je o Veliki noči zgodilo več smrtnih nesreč, obenem pa pogrešajo več turistov, ki se še do danes niso vrnili. Večja nesreča se je dogodila na planini Hochkönig na Solnograškem, ki je priljubljena izletniška točka dunajskih turistov. V soboto je odšla na planino večja družba izletnikov in turistov. Dasi je vladal hud snežni metež in je bil razgled radi goste megle onemogočen, so turisti pogumno nadaljevali pot. Več turistov, med njimi uradnik Johann Teufert in uradnica Mici Röschl, je na poti zaostalo. Zdi se, da sta v strahovitem metežu zgrešila kočo.

Ker ju v kočo ni bilo, je odšla drugo jutro rešilna ekspedicija na pomoč. Po dolgem iskanju je ekspedicija našla Teuferta v manjši kotlini mrtvega in zmrznjenega. Imel je dve rani na glavi. Blizu njega so ležale smuči pogrešane Röschlove. Trupla očividno ponesrečene turistinje doslej še niso našli.

Tudi lepa planina Rax, ki je doslej redno vsako leto zahtevala svoj obulus, je verjetno tudi to pot zahtevala žrtev. V soboto je odšla na planino Rax zasebna uradnica Marija Pitsch. Mladenka pa se s ture še ni vrnila.

*

Tudi v Nemčiji so velike poplave. Reka Laba je prestopila bregove in poplavila 15.000 jutrov plodovitne zemlje.

*

V mestu Centerville, država Illinois v Ameriki je silovit ciklon porušil šolsko poslopje. Učitelj je bil ubit, pod ruševinami pa je ostalo 25 otrok; od teh je bilo pet težko ranjenih. Na ulici sta bila ubita dva otroka.

*

Na Filipinskih otokih so te dni občutili močan potres, ki je zlasti na otoku Luzon povzročil veliko škodo. Na Manilli se je podrlo več hiš Potres je baje tudi zelo prizadel japonski otok Formosa.

*

× *Pogovor potapljača z letalcem.* Severonemška radio-družba je delala v ponedeljek zanimive poizkuse s pogovorom med potapljačem in letalcem. Profesor Weitz je skušal dobiti iz aeroplana zvezo s potapljačem, toda poskus se ni obnesel, ker je radio-aparat odpovedal. Radio-družba je kljub temu neuspehu prepričana, da se ji bo posrečilo uresničiti ta zamisel. Pač pa je beležil radio-aparat v aeroplanu potek plavanja svetovnega mojstra Kemmericha, ki je plaval od Westerlanda na otoku Syltu severno od Helgolanda do pomola syltskega otoka.

× *Nesreča pri vojaški paradi.* V Kairuanu v Tunisu se je vršila v torek velika vojaška parada. Vojaški in civilni dostojanstveniki so stali na tribuni, ki se je naenkrat porušila. Francoski general Maginot in več članov francoskega parlamenta je zadobilo lahke telesne poškodbe. Mnogi gledalci so bili težko ranjeni.

× *Rekord v tatvinah.* Iz Vratislave poročajo, da je bila izrečena obsodba nad francoskim državljanom Josefom Barbejem, ki ima na vesti okrog 2000 tatvin. Rekordni tat je bil obsojen na 12 let težke ječe. Njegova pomočnica Giesova je bila obsojena na dve leti, njena hčerka pa na tri mesece ječe. Ostrle obtožence je sodišče oprostilo.

× *Nov svetovni rekord v letalstvu.* Iz Washingtona poročajo, da je dosegel mornariški poročnik Henderson v torek svetovni višinski rekord za hidroplane. Dvignil se je 6.760 m visoko.

× *Poplave v Rusiji.* Reki Sura in Penza sta prestopili bregove ter poplavili obširna polja. Oblasti so organizirale pomožno akcijo.

× *Zaroka dveh slovitih filmskih igralcev.* Znana filmska diva Vilma Banky se je te dni zaročila s filmskim igralcem Rod la Roqueom. Vilma Banky se je proslavila predvsem v filmu «Črni orel» in «Šeikov sin», Rod la Roque pa je znan iz filmov «Pot v večnost» in «Rdeči pirat».

Taksa za tujce v Franciji

Francoska vlada je uvedla pred leti posebno takso na tujce, ki se je vsako leto znatno zvišala tako, da je narastla od 68 na 375 frankov. Delavci, dijaki, učenjaki, umetniki, novinarji in drugi nepridobitni krogi plačajo 40 frankov, ako izpolnijo predpisane pogoje. Nedavno je hotela francoska vlada uvesti celo obvezne vizume za državljane onih držav, za katere vizumi doslej niso bili obvezni. K sreči do tega sklepa ni prišlo. Takso mora plačati tujec brez izjeme, ako se mudi v Franciji nad dva meseca. Vsako leto je treba plačati takso znova.

Taksa na tujce je kriva, da je začel tujski promet v Franciji nazadovati. Na francoski rivijeri je od leta do leta manj tujcev. Društvo za povzdigo tujskega prometa v Nici je pokrenilo akcijo, da se taksa na tujce odpravi, ker je prepričano, da je to glavni vzrok nazadovanja tujskega prometa. Tudi Italija je svoj čas uvedla takso na tujce, pa jo je pozneje opustila, ker se je prepričala, da ima država od tega več škode nego koristi. Tudi francoska vlada je na pritisk tujskoprometnih organizacij sklenila revidirati zakon o taksi na tujce. V novem proračunu je taksa na tujce znatno znižana in sicer na 150 frankov normalno in 20 frankov za tujce, ki imajo pravico do olajšav. Prihodnje leto bodo torej plačevali tujci v Franciji za nad polovico znižano takso. Vse kaže, da bo taksa na tujce v Franciji končno popolnoma ukinjena.

Josipa Jurčiča zbrani spisi.

Druga izdaja. Uredu'e dr. Ivan Prijatelj.

I. zvezek. Platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—.
Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke. Spomini na deda. Prazna vera. Uboštvo in bogastvo. Jesenske noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe.

II. zvezek. Broš. Din 36.—, platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—.
Uvod. Spomini starega Slovenca. Tihotapec. Juri Kobila. Dva prijatelja. Vrban Smukova ženitev. Grad Rojinje. Urednikove opombe.

III. zvezek. Boš. Din 36.—, platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—.
Uvod. Kloštrski žolnir. Deseti brat Urednikove opombe.

IV. zvezek. Broš. Din 72.—, platno Din 86.—, polfranc. Din 92.—.
Uvod. Golida. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Dva brata. Božidar Tirtelj. Kozlovska sodba v Višnji gori. Črta iz življenja političnega agitatorja. Sin kmetiškega cesarja. Sosedov sin. Urednikove opombe.

Naroča se v knjigarni Tskovne zadruge v Ljubljani.

Samo še danes! Samo še danes!

Ona iz varijeteja...

Krasno filmsko delo, ki nam v sedmih dejanjih popolnoma razkriva vse tajne, ljubavi in grehe lepih mladih baletk in njih življenje «Za kulisami varieteja». Šampanjec ima veliko moč — denar še večjo... — Lepa Sally in mladi bonvivant Morton. — Nova zvezda, nova žrtev. — Orgije in pustolovne noči. — Lahkomiselnost. — Nevarna avtomobilska vožnja. — Ljubav in ljubosumnost. Velika predstava v varieteju Alhambra — V garderobi lepih baletk — Šampanjec, denar, kavalirji, šarena svetloba močnih žarnic, nove pustolovne noči. itd. itd. — Vse to je sijajno prikazano v sedmih dejanjih življenja za kulisami varieteja. — Lepi igralci. — Fina režija. — Krasna igra! — Ne zamudite!

Današnje predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Preskrbite si pravočasno vstopnice! — Pri vseh predstavah sodeluje naš priznano prvovrstni umetniški orkester.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Prednaznanilo: Senzacijonelni velefilm: KOKAIN (Alfred Abel, Asta Nielsen).

Za dom!

Za šivilje, krojače, čevljarje itd najbolj priporočljiv je le

STOEWER šivalni stroj

Le ta Vam poleg šivanja entla (obšiva), veze (štika), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega preminjanja plošč in drugo je stroj: v minuti pripravljen ali za vezenje in ravno tako hitro zopet za navadno šivanje. — Poleg vseh prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER *je tudi najcenejši.*

Ne zamudite ugodne prilike in oglejte si to izrednost pri

Lud. Baraga,

Ljubljana, Šelenburgova 6/I.

91

Brezplačen pouk v vezenju, rabi aparatov itd. — Ugodni plačilni pogoji. — 15letno jamstvo

20% ceneje

vsa naročila po meri in popravila pri

Franc Szantner, Ljubljana

Šelenburgova ulica 1

prvovrstna specijalna izdelovalnica čevlje za **občutljive** in **bolne** noge

178-1

Kupim boljše pohištvo

popolnoma novo spalnico, kuhinjsko opravo in eventualno jedilnico pa zelo ugodni ceni. — Ponudbe pod «Plačam takoj 45/970» na upravo «Slovenskega Naroda».

Lepa sobica

se odda s 1. majem. Poseben vhod. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda». 966

Črkoslikar

miren in trezen, dober delavec — išče službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod «Črkoslikar/969» na upravo «Sl. Naroda».

Kompletno opravo

za špecerijsko trgovino, dobro ohranjeno — kupim takoj. — Ponudbe pod «Špecerija/968» na upravo «Slov. Naroda».

Stavbna parcela

v Rožni dolini ugodno naprodaj. — Ponudbe pod «Parcela 967» na upravo «Slovenskega Naroda».

Kemična pralnica in barvanje oblek

v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah.

Anton Boc, Ljubljana. Šelenburgova ulica 6/I. - Tovarna: Vič-Glince.

Nemščino poučuje

temeljito učiteljica. Gre tudi na dom. — Naslov pove uprava «Slov. Naroda». 758

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, **naramnice,** žepni robci, **nakit za obleke,** otroške majice in nogavičke, **nahrbtniki, palice,** dežniki, **kloti** v vseh barvah, **šifoni. Solingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje** in **sedlarje.** — Razna dišeča **mila** — samo pri

Josip Petelinc

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

Najnižje cene **Ljubljana** Točna postrežba!

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Zajamčeno čistovolnene moške — — in damske blagove — — — — zadnjih novosti — —

za

pomladno in letno sezijo

razpošilja najbolj renomirana

zaloga tvornice sukna

SIEGL - IMHOF, BRNO

Palackého tř. 12

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najsolidnejša izvršitev vseh naročil.

Na zahtevo vzorci zastonj in poštnine prosto.

Šivalni stroji!

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji «Adler».

Kolesa iz prvih tovarn «Dürkopp», «Kayser», «Styria», «Waffenrad» (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastonj in franko 32-L

Ivan Jax in sin Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

Prometni zavod za premog d. d.

Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in **samo na debelo:**

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks ivamiški, plavžarski in plinsk

Brikete

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani Miklošičeva cesta 15/I

Spominjajte se Tabora!

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek. — Za inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.